

Demensföreningen på Åland r.f.

www.handicampen.ax/demens

Verksamhetsplan för år 2020

Syfte

Demensföreningens syfte är att bevaka intressen och rättigheter och att förbättra förhållandena för personer med demens och deras anhöriga och för yrkesverksamma inom området. Föreningen vill öka kännedomen om och förståelsen för hur det är att leva med demens, möta aktuella behov och trygga tillgången på information och kunskap om demens. Föreningen vill därmed medverka till en kvalitativ utveckling av demensomsorgen och demensvården i landskapet i samverkan med andra föreningar, organisationer och samhällsinstanser.

Profil

Demensföreningens profil är att vara kontaktskapande, rådgivande och stödjande för i huvudsak personer med demens och deras anhöriga. Föreningens verksamhet skall tillgodose målgruppernas behov eftersom de själva kan ha begränsade möjligheter att föra sin talan i sak. Föreningen väcker initiativ och fungerar som referensgrupp och resursorganisation i samarbete med andra berörda föreningar, organisationer och samhällsinstanser. Föreningen är remissinstans i ärenden och lagförslag som berör föreningens målgrupper.

Administration

Demensföreningens styrelse består av fyra till sju ordinarie medlemmar och två ersättande medlemmar, vars uppgifter regleras av föreningens stadgar. Styrelsemedlemmarna erhåller inte mötesarvode. Styrelsemedlem erhåller kilometerersättning för resor t/r enligt skattemyndighetens anvisningar. Föreningen anlitar två verksamhetsgranskare och en ersättare vilka erhåller arvode mot begäran. Styrelsen sammanträder månatligen under vår- och hösttermin och vid behov hålls extra styrelsemöten. Arbetsgrupper tillsätts vid behov. Medlemsmöten hålls två gånger per år. Vid behov hålls extra möte. Föreningen är representerad i Ålands handikappförbunds styrelse.

Medlemskap beviljas av styrelsen enligt skriftlig ansökan. Föreningen eftersträvar att utöka medlemsantalet.

Föreningen hyr för sin verksamhet ett kansliutrymme vid Ålands handikappförbund, Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Ålands handikappförbund handhar föreningens bokföring.

Ekonomi

För sin verksamhet ansöker föreningen årligen om medel från Penningautomatföreningsmedel.

Övrig finansiering består av medlemsavgifter och intäkter från hyllnings- och kondoleansadresser samt eventuella inbetalningar och donationer.

Personal

Demensföreningen har en verksamhetsledare anställd på 80 % av heltid vars främsta uppgift är att handha demensrådgivningen vid föreningens kansli samt sköta föreningens administration. Verksamhetsledaren fungerar även som föreningens sekreterare och kassör. Kanslitiden är måndag – torsdag kl. 09.00 – 15.00 och vid behov annan tid enligt överenskommelse. Kansliet kan även vara stängt under nämnda tid på grund av uppdrag utanför kansliet.

Föreningen har för den anställda avtal med Cityläkarna om lagstadgad företagshälsovård och anslag för personlig friskvård. Verksamhetsledaren tar del av personalskolning och fortbildning inom ramen för budgeterat medel och deltar tillsammans med styrelseledamöter i Nordiskt demensnätverk. Verksamhetsledaren får vid behov professionell arbetshandledning. Verksamhetsledaren är medlem av det nationella kompetensnätverket Alva samt deltar i mån av möjlighet i deras verksamhet.

Föreningen är huvudman för ett regionalt kompetensnätverk gällande demens (*Kompetensnätverk för demensomvårdnad på Åland*) för hela landskapet Åland. Verksamhetsledaren fungerar som det regionala nätverkets sekreterare och sammankallare till möten. Möten hålls ca. 3-4 gånger per år.

Verksamhetsledaren kan delta i Handikappförbundets arbetsplatsmöten och olika fortbildningstillfällen i förbundets regi, samt övrig relevant fortbildning.

Målsättning med verksamheten

Demensföreningens målsättning med verksamheten år 2020 är följande:

1. Avgiftsfri demensrådgivning.
2. Övrig förenings- och informationsverksamhet.
3. Samarbete med Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS), kommunerna, vårdutbildningsenheterna, patientintresseföreningarna och andra serviceproducenter.
4. Föreläsningstillfällen som anknyter till föreningens verksamhet..
5. Organiserad stödgruppsverksamhet för anhöriga och närstående.
6. Befrämja kunskapen och medvetenheten om demenssjukdomar bland beslutfattare och allmänheten.

Verksamhet

1. Avgiftsfri Demensrådgivning

Demensrådgivningen upprätthålls av Demensföreningens verksamhetsledare, tillgänglig för hela landskapet. Demensrådgivningen omfattar personlig information, anpassat stöd och hänvisning till vård och omsorg för personer med nedsatt kognitiv förmåga och demenssjukdom och deras anhöriga samt handledning till vårdpersonal och studerande inom vård. Föreningens intention är att väntetiden till rådgivningen skall vara kort. Rådgivningsarbetet skall ske i nära samarbete med i första hand Ålands hälso- och sjukvård, och då speciellt med Minnesmottagningen, men även med andra berörda såsom kommunernas socialomsorg, Ålands handikappförbund, Folkhälsan på Åland, församlingarna och Finlands Röda Kors/Ålands distrikt.

Rådgivningen skall tillhandahållas genom telefonkontakt, mottagning, hembesök, e-post och besök till vårdenheter. Rådgivningen skall även innefatta utvecklingsarbete, möten med sakkunniga, hjälp med ansökningar, hänvisning till vårdproducenter, att ge information, råd och handledning.

2. Övrig förenings- och informationsverksamhet

Föreningen vill öka kunskapen om och förståelsen för den situation som personer med demens, deras anhöriga och vårdpersonal befinner sig i. Föreningens medlemmar består till stor del av personer med demens och deras anhöriga, vars dagliga liv påverkas av de konsekvenser som sjukdomen medför. Föreningen kan därför främst räkna med stödjande medlemskap och mindre andel av aktiva frivilliginsatser i verksamheten.

Demensföreningens verksamhetsinriktning har ett förebyggande och rehabiliterande perspektiv. Rehabilitering utgör ett viktigt inslag i det förebyggande arbetet inom vård och omsorg vid

demenssjukdomar. Föreningen erbjuder medlemmarna olika aktiviteter såsom informationstillfällen, utfärder, fysisk aktivitet och övrig rekreation. Målsättningen är att erbjuda och påverka till rehabiliterande insatser för speciellt yngre personer med demens och för deras anhöriga genom olika stöd och informationstillfällen.

Med stöd av inbetalningar till föreningens hyllnings- och kondoleansadresser och eventuella donationer erbjuds i olika mötesforum sång- och musikstunder och andra evenemang för serviceenheterna för personer med demenssjukdom. Demensenheterna erbjuds också ”medel för Guldkantsarrangemang” för boende och de som deltar i daglig verksamhet för människor med demenssjukdom, i form av exempelvis fester, utfärder eller för att förgylla den dagliga tillvaron. Medlemsbrev utgår några gånger per år, ca. 4 gånger. Ålands handikappförbund ger ut tidningen Handikappbulletinen, där föreningen ges utrymme för medlemsinformation och reportage som delges medlemmarna. Föreningen prenumerar på tidningen Demensforum från Demensförbundet i Sverige, 4 nr/år, som är en medlemsförmån. Tidningen distribueras även till de bibliotek som anmält intresse, boende- och serviceenheter i kommunerna samt till ÅHS minnesmottagning och polikliniker. Föreningen kan delta i utställningar, mässor och sprida kunskap om föreningens verksamhet till allmänheten.

3. Organiserad stödgruppsverksamhet för anhöriga och närstående

Syftet med organiserad stödgruppsverksamhet utgår ifrån ett förebyggande och rehabiliterande perspektiv. Deltagarna får under sakkunnig ledning samtala med varandra i slutna grupper och utbyta sina egna erfarenheter. Föreningen kan anlita utomstående föreläsare som tar upp ämnen som gruppen anser sig i behov av. Gruppträffarna planeras och erbjuds månatligen för de anhöriga som kommit i kontakt med föreningens verksamhet. Gruppträffarna leds av verksamhetsledaren. Extra ledare kan behövas genom köptjänst och man kan anlita lokala sakkunniga enligt gruppens önskemål och behov. För ändamålet behövs anpassade lokaliteter vilket kan innebära hyra. Därtill kommer kostnad för informationsmaterial och lättare servering. Gruppträffarna är avgiftsfria för deltagarna.

4. Samarbete med Ålands hälso- och sjukvård, kommunerna, vårdutbildningsenheterna, patientintresseföreningarna och andra serviceproducenter

I samverkan med offentlig sektor och övrig tredje sektor vill föreningen kunna möta aktuella lokala behov i syfte att trygga samhällets kunskap om demenssjukdomar. Ålands landskapsregerings ”Riktlinjer för omsorg och vård vid demenssjukdom”, antagna 20.11.2012, aviserar betydelsen av ett multiprofessionellt samarbete inom och mellan den offentliga sektorn och den tredje sektorns intresseorganisationer med avseende på bland annat informationsarbetet. Föreningen vill intensifiera samarbetet med Ålands hälso- och sjukvård och kommunerna för att påverka den fortsatta utvecklingen av minnesmottagningen och den kommunala servicen. Det är

föreningens målsättning att verka för förbättrad information till patienter och anhöriga och att främja det gränsöverskridande arbetet mellan föreningen och övriga aktörer på området.

Demensföreningen vill bevaka intresset för målgrupperna beträffande en god daglig livskvalitet för personer med demens och en fungerande avlastning för anhöriga och närståendevårdare. Föreningen ställer i detta avseende verksamhetsledaren till förfogande som sakkunnig för social- och hälsovårdsenheterna och tredje sektorn vid utvecklandet av kvalitativ dagverksamhet, korttidsvård och anpassade boende- och vårdenheter.

5. Övrig stödverksamhet

Demensföreningen vill stöda utveckling av vården och omsorgen för personer med demenssjukdom. Att uppmuntra till studier och fördjupade studier inom geriatri och demensvård förbättrar kvaliteten på vården i ett långt perspektiv. För att uppmuntra studier inom vård och omsorg tilldelar föreningen två stipendier till studerande vid Högskolan på Åland och vid Ålands yrkesgymnasium.

I syfte att lyfta fram behovet av information, hjälp och stöd för föreningens målgrupper vill föreningen utveckla samarbetet med Ålands handikappförbunds medlemsföreningar samt andra aktörer på området.

Konkreta planer 2020

- Rådgivning vid kansliet må-tor. kl. 09.00-15.00.
- Rådgivning sker via besök, telefonsamtal eller mejl, om behov finns även via hembesök.
- Föreningen ska även erbjuda rådgivning och information till övriga serviceproducenter.
- Representanter för föreningen deltar om möjligt i nordiskt samarbetsforum.
- Föreningen ska även delta i lokala och nordiska samarbetsprojekt utifrån gemensamma målsättningar.
- Föreningen planerar att under året uppmärksamma den Internationella Alzheimerdagen som årligen infaller den 21.9
- Föreningen anskaffar fortsättningsvis litteratur och film till Ålands handikappförbunds bibliotek och fortsätter att uppgradera sin hemsida i samarbete med Ålands handikappförbund inom ramen för budgeten.
- Föreningen ska fortsätta sin verksamhet på Facebook.
- Föreningen ska verka för utveckling inom området samt sprida kunskap till såväl allmänhet som beslutsfattare, utvärdera behovet av utbildning/fortbildning för beslutsfattare, samt vid behov erbjuda detta.

- Föreningen erbjuder evenemang och aktiviteter för demensenheterna inom ramen för budgeterade medel. Styrelsen planerar att erbjuda subventionerad vattengymnastik.
- Under året planeras fortlöpande föreläsningar på aktuella ämnen.
- Styrelsen ska fördela de medel som inkommit genom kondoleansinbetalningar, s.k. guldkantsmedel, till demensenheterna enligt styrelsens beslut. Gåvorna ska användas bland annat till inköp av sommarblommor, sångstunder, cafebesök, utflykter och restaurangmiddagar för klienterna. Styrelsen planerar även att erbjuda medlemmar en subventionerad resa under våren.
- Fortsätta med befintliga anhörigträffar, år 2019 var det två stycken, och vid behov starta upp en ytterligare.
- Förutsättningarna för att starta en ny grupp för personer med insjuknad förälder utreds och vid behov startas en sådan.
- Föreningen ska arbeta aktivt för att förbättra samarbetet mellan olika kommuners socialkanslier i form av studiebesök, föreläsningar och telefonkontakt.
- Verksamhetsledaren erbjuder sina tjänster till de kommuner som planerar att utveckla styrdokument för äldreomsorgen och demensvården i kommunen.
- Erbjuder verksamhetsledarens tjänster till Högskolan på Åland och Ålands yrkesgymnasium
- Verksamhetsledaren skall ha kontinuerlig kontakt med representanter för olika samarbetspartner inom demensomvårdnad. Detta sker genom Kompetensnätverk för demensomvårdnad på Åland.
- Föreningen fungerar vid behov som informations- och remissinstans i sakfrågor.
- Föreningen skall verka för att göra de närståendes och de drabbades röst hörd i kontakten med olika samarbetspartner, beslutsfattare och allmänhet och då med anhörig- och brukarperspektivet i fokus och som utgångspunkt.

Övrigt

Styrdokument

Denna verksamhetsplan är upprättad i linje med föreningens budget 2020 och enligt föreningens övriga styrdokument; föreningens stadgar från 2012 och föreningslagen.

Alkohol- och drogpolicy

Demensföreningen på Åland r.f. är en alkohol- och drogfri arbetsplats. Föreningen har 2.10.2017 antagit en alkohol och drogpolicy som strävar till att skapa rutiner för tidig intervention och hänvisning till vård och eftervård då en medarbetare får problem med alkohol och/eller droger.

Jämställdhetspolicy

Demensföreningens jämställdhetspolicy är att stärka ett gott socialt klimat och trivsel för verksamhetsledaren, styrelsemedlemmarna och föreningsmedlemmarna samt för övriga personer som berörs av Demensföreningens verksamhet. Föreningen arbetar för ett samhälle där alla personer med en demenssjukdom och deras anhöriga, oavsett kön, har rätt till delaktighet och gemenskap på lika villkor som andra samhällsmedborgare. Jämlikhet skall råda och all form av diskriminering motarbetas. I arbetet för jämlikhet ingår bland annat jämställdhet mellan kvinnor och män. Kvinnor och män ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla väsentliga områden i livet.

Könskvotering eftersträvas i styrelsens sammansättning.

Antimobbningspolicy

Demensföreningen strävar efter att vara en arbetsplats med ett gott socialt klimat och trivsel och har den 18.09.2017 antagit handikappförbundets antimobbningspolicy.

Hållbarhetsarbete

Demensföreningen strävar till en socialt och ekonomiskt hållbar verksamhet. Syftet är att möta aktuella behov, värna om individens hälsa, förebygga ohälsa och påverka möjligheten till hjälp, rehabilitering och stöd för medlemmarna. Genom att få information, ökad kunskap och rådgivning och genom att få träffa andra i liknande situation, kan man lättare hantera sin sjukdom och sin livssituation, vilket även kan minska behovet av hälso- och sjukvård.

Uppfyllande av landskapets hållbarhetsmål 2020

- **Välmående människor vars inneboende resurser växer**

Demensföreningens verksamhet syftar till att stöda närståendevårdare och andra anhöriga som är i en utsatt situation där den psykiska hälsan och det egna väl måendet ofta kommer i andra hand. Föreningens stödverksamhet till dessa grupper motverkar den ökning av psykisk ohälsa bland äldre som beskrivs i ”Utvecklings – och hållbarhetsagenda för Åland”.

- **Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället**

Demensföreningen verkar för ett demensvänligt samhälle där tillgänglighet och ekonomisk jämställdhet gäller även för den som drabbats av den funktionsnedsättning sjukdomen innebär. Föreningen tar tillvara anhörigas erfarenheter och åsikter och verkar för att deras röst ska bli hörd av beslutsfattare och ansvariga. Föreningens rådgivningsverksamhet och informationsverksamhet bidrar till att minska risken för att utsättas för psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld, i enlighet med vad som beskrivs i ”Utvecklings – och hållbarhetsagenda för Åland”

Föreningens stadgar, verksamhetsplan och den anställdas befattningsbeskrivning uppdateras vid behov för att motsvara utvecklingen. Föreningskansliet vid Handikappförbundet innebär för den anställda verksamhetsledaren en gemenskap och ett stöd av övriga anställda vid Ålands Handikappförbund.

Mariehamn 14.08.2019

Styrelsen för Demensföreningen på Åland r.f.

Tuula Mattsson, ordförande

Fia Hagelberg, verksamhetsledare